

1. INTRODUCERE

Orice comunitate rurală modernă trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare. Experiența internațională este relevantă, mai ales în statele cu o democrație reală și o economie consolidată. Este unanim recunoscut faptul că, în aceste state, proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un plan de dezvoltare și când există o coordonare, o viziune la nivel strategic.

De aceea este necesară întocmirea unei documentații, privind viziunea strategică de dezvoltare a fiecărei unități administrativ teritoriale, care să cuprindă într-o abordare integrată problemele cu care se confruntă comunitatea și care să reprezinte aspirațiile de dezvoltare ale acesteia, bazate, în primul rând, pe potențialul local, material și uman, dar și pe conceptul de dezvoltare regională și națională.

Elaborarea STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ (SDD), ca instrument de management, trebuie să țină cont de strategiile elaborate la nivel european, național, regional și județean.

Strategia de dezvoltare trasează liniile, inserează conceptele, abordării raționale, pe termen mediu și lung, în orientarea folosirii resurselor disponibile la nivel local, prioritizarea obiectivelor de investiții în funcție de nevoi și de natura acestora, dar și inter-relaționarea tuturor sectoarelor de activitate, pentru obținerea de rezultate maxime pe termen lung, utilizând rațional resursele materiale, financiare și umane.

Odată elaborată, strategia de dezvoltare locală constituie un ghid, un instrument de lucru cuprinzător, o viziune clară și cuprinzătoare asupra viitorului și stabilește, totodată, obiectivele prin care se va realiza această viziune. Principiile și căile de acțiune pentru atingerea obiectivelor sunt astfel structurate încât să permită tuturor actorilor din comunitate, participanți la implementare, să-și coordoneze eforturile și resursele astfel încât să se dezvolte și să colaboreze în beneficiul întregii comunități.

Acest proces de planificare a priorităților și de identificare a necesităților de dezvoltare a vizat definirea reperelor strategice pe o perioadă de 4 ani.

Metodologia utilizată a fost următoarea: prezentarea generală a comunei, realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, principiile și căile de acțiune pentru elaborarea propriu-zisă a documentului strategic.

Odată cu folosirea planificată, eficientă a resurselor autohtone materiale, financiare și umane, autoritatea locală poate accesa fonduri nerambursabile pentru a-și îndeplini, astfel, cât mai bine datoria față de cetățeni. Pentru aceasta, însă, și autoritățile locale trebuie să fie receptive să adopte un stil de lucru dinamic, responsabil, eficient respectând, totodată, regulile și rigorile impuse pentru a beneficia de asistență și sprijin financiar de la instituțiile Uniunii Europene.

Pentru asigurarea succesului, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management profesionist, performant, la toate nivelurile capabil să identifice și să valorifice eficient oportunitățile apărute, în beneficiul comunității.

Dezvoltarea durabilă urmărește satisfacerea nevoilor prezentului fără a limita, fără a compromite sau a îngreuna posibilitatea generațiilor viitoare de a-și îndeplini aspirațiile ci, dimpotrivă, va crea premisele ca realizările prezentului să constituie o bază solidă pentru noi aplicații, pentru noi transformări care să țină pasul dezvoltării economice și sociale pentru creșterea confortului și siguranței cetățeanului.

Pentru stabilirea obiectivelor strategice de dezvoltare locală vom urmări, în continuare, aspecte generale ale strategiilor de dezvoltare stabilite la nivel european, național, regional și județean.

Stabilirea Portofoliului de Proiecte de dezvoltare a comunei Lăpugiu de Jos, au fost stabilite pentru perioada 2016 - 2020, prezentul document fiind tratat ca o actualizare a documentației elaborate anterior, ce trebuie să țină cont de Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României (SNDD), de Strategia de Dezvoltare Durabilă a Regiunii Nord-Vest și de Strategia de Dezvoltare a Județului Bistrita, urmărindu-se realismul în evaluarea resurselor financiare existente și a posibilităților de dezvoltare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile, respectiv acelea că schimbările în bine care se vor realiza să poată fi observabile sub toate aspectele vieții locuitorilor comunei.

• **CONTEXTUL GENERAL AL DEZVOLTĂRII RURALE**

Uniunea Europeană este una dintre cele mai dezvoltate și mai prospere zone din lume din punct de vedere economic, social și cultural și una dintre cele mai competitive sub toate aspectele.

Disparitățile regionale au crescut în mod semnificativ, odată cu integrarea în Uniunea Europeană, a celor 12 noi state membre, în mai 2004 și ianuarie 2007. Astfel,

10% din populația de la nivelul UE, care trăiește în regiunile cele mai dinamice, generează de opt ori mai multe venituri în termeni de Produs Intern Brut (PIB) decât 10% din populația care trăiește în zonele mai puțin dezvoltate.

În acest context, s-a impus ca dezideratele legate de realizarea coeziunii economice și sociale, sprijinirea dezvoltării rurale sau asigurarea unei dezvoltări durabile în toate statele, deziderate care au condus la crearea UE și care s-au dezvoltat pe parcurs, să fie concretizate.

Politica Agricolă Comună (PAC) este una dintre primele și cele mai importante politici comune și se caracterizează prin câteva trăsături distincte:

- Este o politică integraționistă, dat fiind faptul că politicile agricole naționale au fost integrate și sunt, pentru marea majoritate a producției agricole, coordonate prin reglementări comune privind nivelul producției, funcționarea piețelor și comercializarea produselor,

- Este politica mare consumatoare de resurse financiare. Politica agricolă consumă, prin sistemul complex de subvenții și alte stimulente financiare, aproximativ jumătate din bugetul Uniunii Europene.

Faptul că mai mult de 60% din populația celor 27 de state membre ale Uniunii Europene trăiește în zonele rurale, care acoperă 90% din teritoriul european, **politica de dezvoltare rurală** este un domeniul de importanță crucială pentru evoluția și dezvoltarea echilibrată a statelor componente.

ASPECTE ALE STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A UNIUNII EUROPENE

Actuala Strategie de Dezvoltare Durabilă - (SDD) - cunoscută și sub numele de Strategia Goteborg, este considerată «dimensiunea de mediu» a strategiei de la Lisabona, având ca priorități : schimbările climatice, sistemele de transport, sănătatea publică și gestionarea responsabilă și eficientă a resurselor naturale.

Strategia de Dezvoltare Durabilă (SDD) reprezintă o strategie coerentă privind modul în care UE înțelege să contribuie la respectarea principiului dezvoltării durabile și are drept obiectiv identificarea și realizarea acțiunilor în vederea îmbunătățirii continue a calității vieții, prin crearea, în cadrul tuturor comunităților, a unor servicii și structuri capabile să gestioneze , să utilizeze eficient resursele disponibile și să valorifice potențialul local, social și de mediu, asigurând astfel prosperitatea, protejarea mediului și coeziunea socială.

Direcțiile strategice ale SDD ale UE sunt :

- combaterea schimbărilor climatice ;
- asigurarea unui transport durabil ;
- combaterea amenințărilor aduse sănătății publice, cum sunt poluarea chimică, nesiguranța alimentelor, bolile infecțioase, consumul de droguri;
- gestionarea cât mai responsabilă a resurselor naturale și stoparea, pe cât posibil, a declinului biodiversității ;
- combaterea sărăciei și a excluziunii sociale ;
- răspunsul la provocarea reprezentată de îmbătrânirea populației.

Comisia Europeană este în curs de elaborare, pe baza transformărilor actuale și cu contribuția tuturor statelor membre ale Uniunii Europene, a unei noi Strategii de Dezvoltare Durabilă ca o necesitate obiectivă datorită evoluțiilor generate de aplicarea strategiei actuale dar și a cooptării de noi state membre cu diverse grade de dezvoltare economică și socială dar și cu noi aspirații și speranțe în satisfacerea năzuințelor membrilor comunităților, în special a celor din mediul rural.

ASPECTE ALE STRATEGIEI NAȚIONALE DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI

^{IV}
In România, Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD) a fost elaborată în anul 1997, pe baza documentelor rezultate în urma lucrărilor și dezbaterilor din cadrul Summitului Mondial pentru Dezvoltare de la Rio (1992), Strategie care a fost revizuită în cursul anului 2008.

Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD) reflecta o viziune coerentă asupra viitorului României, în următoarele două decenii, prin prisma conceptului generos și realist al dezvoltării durabile. Obiectivele strategice pe termne scurt, mediu și lung sunt:

- *Orizont 2013: Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al Uniunii Europene.*
- *Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.*
- *Orizont 2030: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale U.E. din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.*

Îndeplinirea acestor obiective strategice va asigura, pe termen mediu și lung, o creștere economică ridicată și, în consecință, o reducere semnificativă a decalajelor economico-sociale dintre România și celelalte state membre ale U.E. Prin prisma indicatorului sintetic prin care se măsoară procesul de convergență reală, respectiv produsul intern brut pe locuitor (PIB/loc), la puterea de cumpărare standard (PCS), aplicarea Strategiei creează condițiile ca PIB/loc exprimat în PCS să depășească, în anul 2013, jumătate din media UE din acel moment, să se apropie de 80% din media UE în anul 2020 și să fie ușor superior nivelului mediu european în anul 2030.

Se asigură, astfel, îndeplinirea obligațiilor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în conformitate cu Tratatul de aderare, precum și implementarea efectivă a principiilor și obiectivelor Strategiei Lisabona și Strategiei pentru Dezvoltare Durabilă reînnoita a UE (2006).

În completarea obiectivelor ce derivă din strategiile, planurile și programele naționale de dezvoltare, Strategia stabilește direcțiile principale de acțiune pentru însușirea și aplicarea principiilor dezvoltării durabile în perioada imediat următoare:

- Corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale, în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului autohton natural;
- Modernizarea accelerată a sistemelor de educație și formare profesională și de sănătate publică, ținând seama de evoluțiile demografice nefavorabile și de impactul acestora asupra pieței muncii;
- Folosirea celor mai bune practici, informații, studii și tehnologii disponibile, din punct de vedere economic și ecologic, în deciziile și strategiile investiționale din fonduri publice pe plan național, regional și local și stimularea unor asemenea decizii din partea capitalului privat;
- Anticiparea efectelor schimbărilor climatice și elaborarea atât a unor soluții de adaptare pe termen lung, cât și a unor planuri de măsuri de contingență intersectoriale, cuprinzând portofolii de soluții alternative pentru situații de criză generate de fenomene naturale sau antropice;

Asigurarea securității și siguranței alimentare prin valorificarea avantajelor comparative ale României în privința dezvoltării producției agricole, inclusiv a produselor organice; corelarea măsurilor de creștere cantitativă și calitativă a producției agricole în vederea asigurării hranei pentru oameni și animale cu cerințele

de majorare a producției de biocombustibili, fără a face rabat de la exigențele privind menținerea și sporirea fertilității solului, biodiversității și protejării mediului;

- Necesitatea identificării unor surse suplimentare de finanțare, în condiții de sustenabilitate, pentru realizarea unor proiecte și programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, siguranței alimentare, educației, sănătății și serviciilor sociale;

- Protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural și natural național; racordarea la normele și standardele europene privind calitatea vieții.

Elaborarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă (SNDD) într-o formă revizuită este rezultatul obligației asumate de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, conform obiectivelor convenite la nivel comunitar și prescripțiilor metodologice ale Comisiei Europene, proiect aprobat prin Hotărârea de Guvern Nr. 1216 din 4 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial Nr. 737 din 31 octombrie 2007.

